

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КНП «ЦЕНТР СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ, САНОЛОГІЇ ТА ФІЗИЧНОЇ
РЕАБІЛІТАЦІЇ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА
ЕРГОТЕРАПІЇ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ

Матеріали II науково-практичної конференції
з міжнародною участю
21 – 22 жовтня 2021 року

Ужгород - 2021

УДК 615.8-048.35(063)+615.851.3

ББК Р354.1л0

П. 84

П. 84 професійні компетентності фахівців фізичної терапії та ерготерапії: інноваційні підходи: матеріали II науково-практична конференція з міжнародною участю (м. Ужгород 21 – 22 жовтня 2021 р.). – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. – 108 с.

У збірнику праць II Міжнародної науково-практичної конференції висвітлюються питання наукових досліджень фахівців у галузі фізичної терапії, ерготерапії, фізичного виховання, сучасні підходи до практичної і теоретичної підготовки фахівців фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту, роль і місце фізичного терапевта та ерготерапевта в комплексному наданні медичних послуг, науково-методичні основи здоров'я людини, проблеми формування здорового способу життя, інклюзивно-освітні технології та оздоровчі підходи до навчання дітей з особливими потребами.

ISBN 978-617-7798-68-1

ЗМІСТ

Daniela Barkasi USE OF SELECTED THERAPIES IN HOME SOCIAL SERVICES AS PART OF SOCIAL REHABILITATION PROGRAMS	6
Maria Popovičová BASAL STIMULATION AS A PART OF REHABILITATION NURSING OF UNCONSCIOUS PATIENTS	8
Jana Šulcová, Anna Murgová DETERMINATION OF PHYSICAL ACTIVITY AS A PART OF THE TREATMENT OF CARDIOVASCULAR DISEASES	13
Peter Vansač, Vladimír Noga USE OF A SOCIAL THERAPY IN THE SELECTED SOCIAL CARE HOMES/ESTABLISHMENTS IN SLOVAKIA	17
Наталія Бондарчук ВРАХУВАННЯ СТАНУ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ У ПРОЦЕСІ ЇЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	22
Лариса Балацька, Валентина Головачук, Сергій Головачук ДИНАМІКА ЧАСТОТИ СЕРЦЕВИХ СКОРОЧЕНЬ БАСКЕТБОЛІСТОК ВІДНОСНО РІВНЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ	24
Валерія Брич ОКРЕМІ АСПЕКТИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ УРАЖЕННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	27
Оксана Гаяш ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	29
Надія Грицюк МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МКФ В РОБОТІ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА	31
Олександра Гузак ПОРУШЕННЯ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ У ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ ПРИ ЗАНЯТТЯХ РІЗНИМИ ВИДАМИ СПОРТУ ЯК СУЧАСНА ПРОБЛЕМА	34
Мар'яна Дуб МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ (МКФ) ПРИ ОЦІНЦІ СТАНУ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТОК З ОЖИРІННЯМ	35
Юля Дуткевич-Іванська, Людмила Русин, Вікторія Кіш РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХВОРОБИ У ЗРІЛОМУ ВІЦІ	37
Павло Єфіменко, Оксана Каніщева ПОТОЧНІ ОЗДОРОВЧІ ЗАСОБИ ПІДТРИМКИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СТУДЕНТА	40
Тетяна Кушик СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХРОНІЧНОГО БОЛЮ В НИЖНІЙ ЧАСТИНІ СПИНИ	43
Маріанна Кляп ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА В ЗАКЛАДІ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ	46
Анна Лепканич	49

СУЧАСНІ ХАРЧОВІ МОДЕЛІ НАСЕЛЕННЯ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ВИКЛИК СИТЕМІ ГОРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	
Іван Маріонда, Ростислав Старенок, Наталія Бобаль	52
АНАЛІЗ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ОСНОВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	
Емілія Мадяр-Фазикаш, Надія Степчук, Максим Магула	55
ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНИХ ТРЕНУВАНЬ, ЯК ДОДАТКОВА ФОРМА СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ З УРАЖЕННЯМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ	
Ольга Мальцева, Ольга Андріїв, Валерій Пантьо	56
ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ НА ВАРИКОЗНУ ХВОРОБУ	
Ксенія Мелега	59
МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РЕЗЕРВІВ ОРГАНІЗМУ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ПАНДЕМІЄЮ COVID-19	
Іван Миронюк	62
РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я (ПОГЛЯД НА ПИТАННЯ)	
Генадій Мордвінцев	64
РОЛЬ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ПЕДАГОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ	
Тетяна Палько, Олена Воротинцева	67
ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ БАР'ЄРІВ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПІД ЧАС ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	
Тетяна Підкопай, Денис Підкопай, Юсеф Шарбель	70
РЕЗУЛЬТАТИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИК СХІДНИХ ЛАЗНІ ТА МАСАЖУ У ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ СПОРТСМЕНІВ ПРИ УШКОДЖЕННЯХ ГОМІЛКОВОСТОПНОГО СУГЛОБУ	
Людмила Русин, Мар'яна Сабадош, Юля Дуткевич-Іванська, Іванна Шабат	73
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ЖІНОК ІЗ ПОСТМАСТЕКТОМІЧНИМ СИНДРОМОМ	
Мар'яна Сабадош	76
ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ МОЗКОВИЙ ІНСУЛЬТ	
Наталія Семаль, Василь Звонар, Тетяна Сапун	78
СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Едуард Сивохоп, Іван Шанта, Михайло Шкірта	80
ДИДАКТИЧНІ СКЛАДОВІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Світлана Стеблюк	81
ТЕХНОЛОГІЯ «СТВОРЕННЯ СИТУАЦІЇ УСПІХУ» У НАВЧАННІ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	
Антоніна Співак	84

ОЦІНКА ПОТЕНЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ХІРУРГІЧНИХ СТАЦІОНАРІВ ДО РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНИХ ХВОРИХ У ГОСПІТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ	
Олександр Тимочко, Катерина Тимочко	87
ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ГИРЬОВОГО СПОРТУ З МЕТОЮ ОЗДОРОВЧОГО ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ КУРСІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Валерій Товт, Ангеліна Микуличинська	89
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ГІМНАСТІВ ЗАСОБАМИ РУХЛИВИХ ІГОР НА ПОЧАТКОВИХ ЕТАПАХ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	
Ярослав Філак	92
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ МОЛОДИХ ОСІБ З ОСТЕОХОНДРОЗОМ ПОПЕРЕКОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА В АМБУЛАТОРНИХ УМОВАХ	
Фелікс Філак	96
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ОСІБ ПРАЦЕЗДАТНОГО ВІКУ З ДИСКІНЕЗІЄЮ ТОВСТОЇ КИШКИ В УМОВАХ САНАТОРІЮ	
Тетяна Хома, Альберт Ільницький	100
МОТИВАЦІЯ ШКОЛЯРІВ 5-6 КЛАСІВ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ	
Тетяна Шелехова, Вікторія Тулайдан	103
СУГЛОБОВА ГІМНАСТИКА ЯК СКЛАДОВА ОЗДОРОВЧОГО ФІТНЕСУ	
Олена Яцина	105
ЕМОЦІЙНА САМОРЕГУЛЯЦІЯ: ОГЛЯД ПРОБЛЕМИ В ДОСВІДІ ПЕРЕЖИВАННЯ ПАНДЕМІЇ COVID-19	

майстерність. Педагогіка, психологія та медико -біологічні проблеми фізичного виховання та спорту. No 12. С. 15–20.

2. Балацька Л., Галаманжук., Єдинак Г. Особливості рухового розвитку дітей з різною моторною асиметрією від 3 до 6 років. Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Серія: Фізична культура: [зб. Наука. тощо]. Івано-Франківськ, 2012. Випуск 16. С. 112–118.

3. Костюкевич, В. М., Олександр Перепелиця, and Володимир Поліщук. "Динаміка показників фізичної підготовленості спортсменів ігровиків в підготовчому періоді річного тренувального циклу." Фізична культура, спорт та здоров'я нації: Зб. наук. праць. Вінниця: ВДПУ 2 (2008): 33-36.

4. Kozina, Z. Iermakov, S. Crehu, M. Kadutskaya, L. Sobyenin, F. Physiological and subjective indicators of reaction to physical load of female basketball players with different game roles. Journal of Physical Education and Sport. 2017. Vol.17, №1. P. 378-382.

5. Korobejnikov, G. V., Korobejnikova, L. G., & Kozina, Z. L. Evaluation and correction of physiological states in sports, Kharkiv, 2012 KNPU.

6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: [учебник для тренеров]: в 2 кн. К.: Олимп. лит., 2015. К.1. 680 с.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ УРАЖЕННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Валерія Брич

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

Вступ. Дослідженням Глобального тягаря захворювань визначено, що у світі у 2019 році реабілітації потребували 2,41 мільярда осіб, з яких 71% склали саме особи з ураженнями опорно-рухового апарату (1,71 мільярда осіб). В Україні та регіонах проблема медичної реабілітації осіб з ураженнями опорно-рухового апарату також займає важливе значення, оскільки сама система забезпечення медичною реабілітацією проходить процес реорганізації та вдосконалення.

Мета дослідження: проаналізувати стан кадрового забезпечення сфери медичної реабілітації при ураженнях опорно-рухового апарату та можливості його покращення в Закарпатській області.

Результати дослідження. Для повноцінного забезпечення медичної реабілітації при ураженнях опорно-рухового апарату у закладі охорони здоров'я повинні бути лікарі з фізичної та реабілітаційної медицини та/або лікарі з лікувальної фізкультури і спортивної медицини, та/або лікар-фізіотерапевт, фізичні терапевти, ерготерапевти, асистент фізичного терапевта та/або асистент ерготерапевта.

При аналізі інформації Центру медичної статистики МОЗ України кількість лікарів, які можуть забезпечувати реалізацію медичної реабілітації осіб з

ураженнями опорно-рухового апарату, недостатнє для Закарпатської області, як і для України. Загальна кількість таких лікарів на кінець 2020 року у закладах охорони здоров'я всієї країни була 1294 особи, з яких 64,2% склали лікарі-фізіотерапевти, 30,5% – лікарі з лікувальної фізкультури і спортивної медицини, 5,3% – лікарі з фізичної та реабілітаційної медицини. Натомість у закладах охорони здоров'я Закарпатської області загальна кількість вказаних лікарів була 40 осіб, з яких 62,5% – зі спеціальністю «фізіотерапія» (25 осіб), 37,5% – зі спеціальністю «лікувальна фізкультура і спортивна медицина» (15 осіб) і жодного зі спеціальністю «фізична та реабілітаційна медицина». З 2021 р. спеціалізацію «фізична та реабілітаційна медицина» в Закарпатській області можна здобути протягом 4 місяців в рамках перекваліфікації з іншої спеціальності на факультеті післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що дозволить покращити кадрове лікарське забезпечення сфери медичної реабілітації в регіоні.

Іншою обов'язковою кадровою частиною для реалізації напрямку медичної реабілітації, в тому числі при ураженнях опорно-рухового апарату, є фахівці спеціальностей «фізична терапія» та «ерготерапія». В закладах охорони здоров'я України на кінець 2020 р. за інформацією Центру медичної статистики МОЗ України працювали тільки 39 фізичних терапевтів та 22 ерготерапевти. В Закарпатській області відповідно до звітів зареєстровано 2 ерготерапевти та 1 фізичний терапевт. В той же час факультет здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» вже давно готує фахівців цього напрямку. Так протягом 2018-2020 років отримали ступінь магістра за спеціальністю «фізична терапія, ерготерапія» 169 здобувачів освіти (2018 р. – 67 осіб, 2019 р. – 55 осіб, 2020 р. – 47 осіб). Всі вони можуть працювати у закладах охорони здоров'я на посаді фізичного терапевта. Що стосується другого (бакалаврського) рівня вищої освіти, то на факультеті здоров'я та фізичного виховання у 2020 році ступінь бакалавра за спеціальністю «фізична реабілітація» отримали 37 здобувачів, у 2021 році – 48 здобувачів. Також у 2021 р. 43 здобувачі освіти отримали ступінь бакалавра за спеціальністю «фізична терапія, ерготерапія». Отже, всі вказані особи можуть бути прийняті на посади асистентів фізичного терапевта та ерготерапевта у заклади охорони здоров'я регіону.

Висновки. В результаті дослідження визначено, що у Закарпатській області є всі умови для покращення кадрового забезпечення сфери медичної реабілітації при ураженнях опорно-рухового апарату: створена можливість отримання освіти та лікарської спеціальності «фізична та реабілітаційна медицина» безпосередньо в регіоні; наявні фахівці для забезпечення нелікарського компоненту медичної реабілітації в закладах охорони здоров'я.